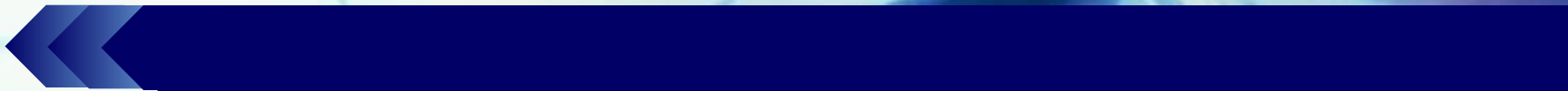

LOGO

**Від «перебудови» до
розпаду СРСР
(1985-1991)**

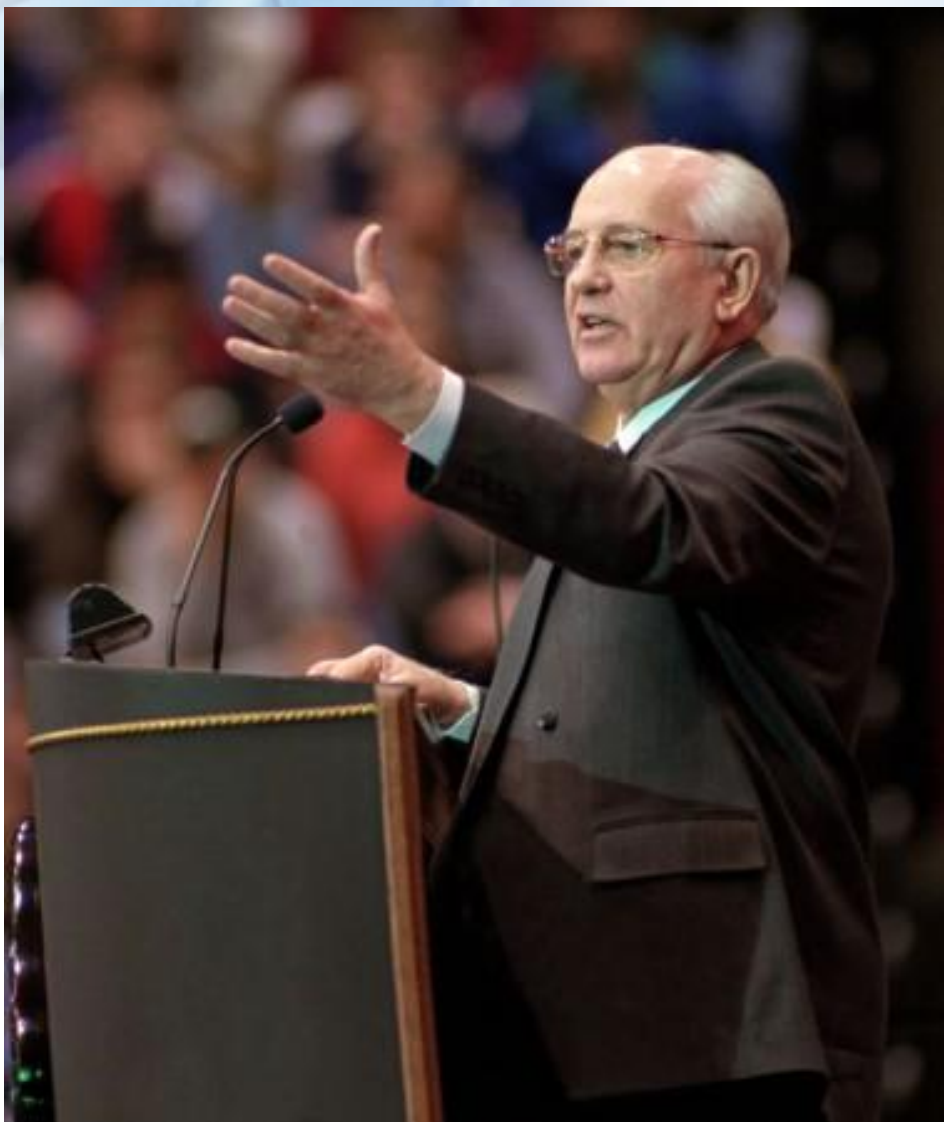
1982-1985 pp

Ю.В. Андропов

К.У. Черненко

М. С. Горбачев

У березні 1985 р.
Генеральним
секретарем ЦК
КПРС став Михайло
Сергійович Горбачов,

Перебудова – це курс
М. Горбачова на
реформування
економічної і
політичної системи
радянського
суспільства в умовах
гострої кризи в СРСР.

Перший етап реформ (1985р.)

Стратегія «Прискорення»

Передбачала ідею прискорення розвитку, т. т. підвищення темпів економічного зростання.

За 15 років передбачалося збільшити національний прибуток майже удвічі, при збільшенні виробничого потенціалу, повисити продуктивність праці в 2,3—2,5 рази.

1

Збільшення випуску машин та обладнання

2

Модернізація виробництва

3

ГОСТ (ДСТУ) (контроль за якістю продукції)

4

Встановлення суворої трудової дисципліни

Провал політики Прискорення та погіршення економічної ситуації

ПРИЧИНИ

1

Падіння цін на нафту й нафтопродукти восени 1985 г. Валютні надходження СРСР скоротилися на дві третини. Це викликало економічну кризу.

2

Антиалкогольна компанія. Бюджет щорічно недоотримував 40-50 млрд рублів.

3

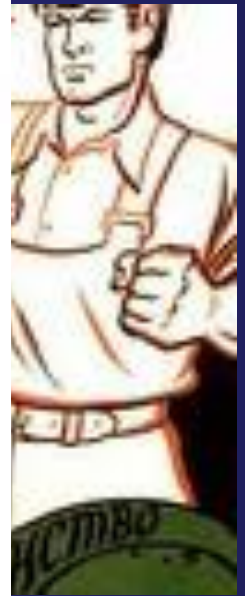
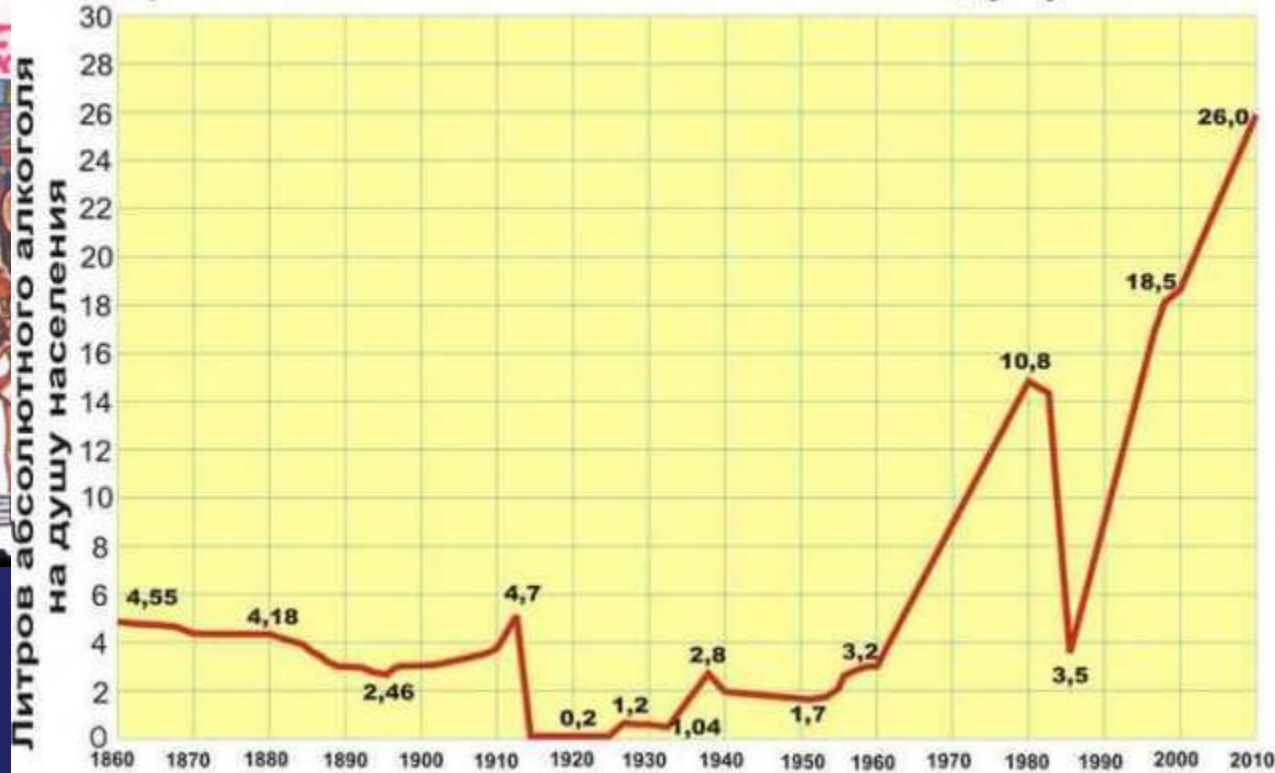
Аварія на Чорнобильській АЕС 27 квітня 1986р, пізніше – землетрус в Арменії

4

Величезні капіталовкладення у машинобудування

« СУХИЙ ЗАКОН »

Потребление алкоголя в России и СССР на душу населения

Другий етап реформ: «Перебудова» 1987-1988

- ❖ Було вирішено перейти до перебудови економічної системи як головного засобу досягнення прискорення.
- ❖ Це було часткове повернення до принципів економічної реформи 1965 р. (Косигіна)

Перехід до
Госпрозраху
нку

Дозволено
приватного
підприємств
ва

Створення
фермерських
господарств і
кооперативів

Залучення
іноземних
інвестицій

На рубежі 1989—1990 рр. стало зрозумілим, що необхідно переходити до ринкового господарства в усіх галузях (окрім оборонної й важкої промисловості). **Однак держава не спішила відмовлятися від монополії на управління економікою**

Провал другого етапу

ПРИЧИНИ

Супротив партії

Криминалітет

Безвідповідальність

Обмеженість
розвитку

Характерні риси соціального розвитку СРСР з 1989 р.:

- падіння національного прибутку
 - скорочення доходів населення
 - дефіцит товарів
 - зростання цін
 - Виступи робітників, страйки шахтарів
 - Зростання криміналітету
- В грудні 1990 р., уряд Рижкова подав у відставку.

Лібералізація політичного життя

- ◆ **Гласність** – відкритість, публічність в країні всіх політичних питань.
- ◆ **Демократизація суспільства:**
- ◆ вибори і обрання І Верховної Ради СРСР (1989)
- ◆ Обрання І президента СРСР (1990)
- ◆ Скасування 6 статті Конституції СРСР – формування багатопартійності
- ◆ Скасування цензури
- ◆ Реабілітація політичних в'язнів
- ◆ Дискредитація комуністичної партії

Наслідки Перебудови

1. Розвал планової економічної системи. Створення ринкової економіки

2. Ліквідація тоталітарного режиму, гегемонії КПРС на владу у політичному житті

3. Плюралізація громадського і політичного життя, створення багатопартійності

4. Розпад СРСР

5. Ліквідація «світової соціалістичної системи», припинення Холодної війни

3. Розпад СРСР 1991р.

ПЕРЕДУМОВИ

Новоогарьовський процес (1990-1991) – процес створення нового союзного договору з 6 республіками, за яким СРСР перетворювалось на Співдружність Суверенних Держав.

ПРИВІД

19-21 СЕРПНЯ 1991 Р – спроба державного перевороту ГКЧП (ДКНС)

Г. Янаев

В. Крючков

Д. Язов

В. Павлов

Серпнева політична криза 1991 р.

Наслідки

- ◆ 24.08 1991 незалежність України
- ◆ 9.09.1991 незалежність Литви, Латвії та Естонії

7-8 грудня 1991 р у Біловезькій пущі

Створення СНД

Б. Єльцин

Л. Кравчук

С. Шушкевич

